

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑ και ΓΕΝΙΚΕΣ

Α. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

1. Ερώτηση από το ακροατήριο προς τον [κ. Κ. Θωμόπουλο](#), *MEDASSET*

Όπως είδαμε η Φωτορύπανση αποτελεί σημαντικό κίνδυνο για τις θαλάσσιες χελώνες. Οι παραλιές ωτοκίας προστατεύονται από κάποια ειδική νομοθεσία σχετικά με το θέμα αυτό;

Απάντηση

Η αλήθεια είναι ότι στις περισσότερες περιοχές του κόσμου όπου γεννούν θαλάσσιες χελώνες υπάρχει νομοθεσία για τον περιορισμό της φωτορύπανσης. Το αρνητικό όμως είναι ότι στις περισσότερες περιπτώσεις δεν εφαρμόζεται ούτε από τους επιχειρηματίες ούτε από τους επισκέπτες.

Το ίδιο προφανώς ισχύει και στην Ελλάδα όπου ενώ υπάρχουν οδηγίες της Διεύθυνσης περιβαλλοντικού σχεδιασμού για την προστασία των παραλιών ωτοκίας από τη φωτορύπανση, πολύ σπάνια εφαρμόζονται. Το ίδιο συμβαίνει και με την εφαρμογή της ΚΥΑ για την παραχώρηση χρήσης αιγιαλού που προβλέπει υποχρέωση αποφυγής διαρροής φωτός.

2. Ερώτηση από το ακροατήριο προς τον [κ. Κ. Θωμόπουλο](#), *MEDASSET*

Σε περιοχές όπου δεν έχουν προβλεφθεί τα κατάλληλα μέτρα και δεν υπάρχουν υποδομές για την προστασία από τη Φωτορύπανση, υπάρχει κανένας άλλος τρόπος να προστατευθούν τα χελωνάκια;

Απάντηση

Στις περιοχές αυτές που δυστυχώς στην Ελλάδα είναι οι περισσότερες, οι άνθρωποι που εργάζονται στο πεδίο αναγκάζονται να εφευρίσκουν πρόχειρες λύσεις για να βοηθήσουν όσο μπορούν. Συνήθως βάζουν ψάθες και σκίαστρα γύρω από τις φωλιές, φτιάχνουν διαδρόμους που κατευθύνουν την πορεία των νεοσσών προς τη θάλασσα, ενώ πολλές φορές αναγκάζονται να καλύπτουν τη φωλιά με κάποια δοχεία ώστε να συγκεντρωθούν εκεί τα χελωνάκια και μετά να μεταφερθούν στη θάλασσα με ασφάλεια.

3. Ερώτηση από το ακροατήριο προς την [κ. Ρ. Τρίγκου](#), *Ορνιθολογική Εταιρεία*

Η Φωτορύπανση επηρεάζει τον προσανατολισμό των αποδημητικών πουλιών στο ταξίδι τους;

Απάντηση

Η φωτορύπανση αποτελεί σημαντική απειλή για τα μεταναστευτικά πουλιά: προκαλεί αποπροσανατολισμό όταν μεταναστεύουν κατά τη διάρκεια της νύχτας οδηγώντας σε συγκρούσεις με κτίρια και άλλες έντονα φωτισμένες κατασκευές, διαταράσσει τα εσωτερικά ρολόγια τους ή παρεμποδίζει την ικανότητά τους να πραγματοποιούν μεταναστεύσεις μεγάλων αποστάσεων.

Τα μεταναστευτικά πουλιά προσελκύονται από τον τεχνητό φωτισμό τη νύχτα, ιδιαίτερα αν επικρατούν καιρικές συνθήκες με χαμηλή νέφωση, ομίχλη ή βροχή ή αν πετούν σε χαμηλά υψόμετρα, με αποτέλεσμα να οδηγούνται σε κινδύνους στις πόλεις. Για εκατομμύρια πουλιά που μεταναστεύουν τη νύχτα, όπως πάπιες, χήνες, χαραδριοί και διάφορα είδη στρουθιόμορφων πουλιών, ο υπερβολικός τεχνητός φωτισμός τα αποπροσανατολίζει, οδηγώντας τα σε θανατηφόρες συγκρούσεις με φωτισμένα κτίρια, πύργους επικοινωνίας και άλλες έντονα φωτισμένες κατασκευές ή τα αναγκάζει να δαπανούν πολύτιμα αποθέματα ενέργειας, κάνοντας άσκοπα κύκλους, με κίνδυνο να πεθάνουν από εξάντληση ή άλλους αστικούς κινδύνους.

Η φωτορρύπανση είναι σημαντική απειλή και για τα πελαγικά θαλασσοπούλια όπως οι Αρτέμηδες, οι Μύχοι και οι Υδροβάτες, που συχνά αποπροσανατολίζονται από φώτα στις νησίδες όπου φωλιάζουν ή από τεχνητές πηγές φωτός στη θάλασσα, με αποτέλεσμα να πέφτουν θύματα από αρουραίους ή γάτες.

Για περισσότερες πληροφορίες: <https://www.worldmigratorybirdday.org/news/2021/world-migratory-bird-day-2022-theme-focus-light-pollution>

B. ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑ

4. Ερώτηση από το ακροατήριο προς τον [κ. Κ. Τσίγκανο](#)

Η παρατήρηση των ουράνιων αντικειμένων βαθέως ουρανού, είναι εν πολλοίς κάτι που γίνεται μόνον μερικές φορές το χρόνο σε εξορμήσεις στην ύπαιθρο. Πως μπορεί η θέαση του Γαλαξία μας, να μην είναι άλλο από μακρινή ανάμνηση, κυρίως για το σύγχρονο άνθρωπο των μεγαλουπόλεων;

Απάντηση

Για να δείτε ζωντανά το Γαλαξία μας με ικανοποιητική ανάλυση πρέπει πλέον να βρεθείτε στην εξοχή μακριά από τα φώτα των πόλεων. Ιδανικές τοποθεσίες ευρίσκονται σε υψόμετρο, π.χ. στον Πάρνωνα, Ταύγετο ή Χελμό στην Πελοπόννησο, στην Πίνδο (Αθαμάνιο), κλπ. Λιγότερο καλές συνθήκες θα συναντήσετε σε χωριά, μακριά από την Αθήνα. Καλό είναι να έχετε εφοδιασθεί με μιά Διόπτρα, ή ένα μικρό τηλεσκόπιο. Έμμεσα, μπορείτε να δείτε εικόνες του με μεγάλα τηλεσκόπια καθώς και με το Διαστημικό τηλεσκόπιο. Δείτε επίσης και εικόνες του σε βιβλία Αστροφυσικής, π.χ., στα 2 τελευταία βιβλία μου:

<https://ziti.gr/100-chronia-synarpastikon-anakalypseon-ti/>.

5. Ερώτηση από το ακροατήριο

Απευθυνομαι σε υπευθυνους του Εθνικού Αστεροσκοπείου. Ο Δήμος Διστόμου -Αραχωβας επιθυμει να κινησει διαδικασίες για την δημιουργία τηλεσκοπίου, σε χωρο κοντα στο Χιονοδρομικό Κεντρο Αράχωβας . Ηδη υπάρχουν υποδομες , οδικο δικτυο κλπ. Επίσης είναι ένας χωρος που το καλοκαίρι είναι τουριστικά σχεδόν ανενεργός. Τι πρέπει να γίνει από την

πλευρά του Δήμου; Επίσης θα ήθελα να τονίσω την απουσία του μαθήματος αστρονομίας, τα τελευταία χρόνια, στη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Θα πρέπει κάτι να γίνει γιαυτή την κατάσταση.

Απάντηση

Καλό είναι ο Δήμος να στείλει στο Ε.Α.Α. επίσημο έγγραφο να εξηγεί τι ακριβώς θέλει.

Γ. ΓΕΝΙΚΕΣ

1. Ερώτηση από το ακροατήριο

Ηχορύπανση, θαλάσσια ρύπανση, φωτορρύπανση, περιβαλλοντική ρύπανση και γενικά ΡΥΠΑΝΣΗ....Τελικά οι ανθρώπινες δραστηριότητες πιστεύετε θα είναι ποτέ σε θέση να μην προκαλούν καταστροφή και να είναι εναρμονισμένες με τη φύση ή αυτό είναι μια ουτοπία? Απευθύνομαι σε όποιον εισηγητή ή εισηγήτρια θέλει να απαντήσει

Απάντηση από την κ. Μ. Μεταξά

Είναι μία ερώτηση που παραπέμπει στην σε βάθος κατανόηση του τι είναι περιβάλλον, και ποιά η σχέση του ανθρώπου με αυτό. Το περιβάλλον δεν είναι τίποτε περισσότερο από μια εύθραυστη ισορροπία στην οποία συμμετέχοντες είναι το σύνολο της αβιοτικής και βιοτικής συνιστώσας του. Ο άνθρωπος έχει πορευτεί μέσα στο περιβάλλον από τότε που εμφανίστηκε στο προσκήνιο. Τα προβλήματα που έχουν προκύψει από την αλόγιστη επέμβαση στο περιβάλλον, έχουν ως αποτέλεσμα περίπου ένα εκατομμύριο είδη ζώων και φυτών από τα 8 εκατομμύρια που υπάρχουν στην Γη, να απειλούνται με εξαφάνιση. Για πολλά από αυτά, αυτό θα γίνει τις επόμενες δεκαετίες. Το 75% του γήινου περιβάλλοντος έχει υποστεί σοβαρές μεταλλαγές από τις ανθρώπινες δραστηριότητες και το 66% του θαλάσσιου περιβάλλοντος έχει επίσης πληγεί.

Επομένως, πρέπει τα μοντέλα παραγωγής και κατανάλωσης των ανθρώπων να μπουν κάτω από την ομπρέλα της «περιβαλλοντικής ηθικής» είτε το βλέπουμε ως μέσο για την επιβίωση και τη διασφάλιση καλύτερου τρόπου διαβίωσης, είτε ως το χρέος του ανθρώπου να προστατεύει το περιβάλλον ως αυτοσκοπό. Πρέπει επομένως να επανεξεταστούν οι ανθρώπινες αξίες πάνω στις οποίες δραστηριοποιείται ο άνθρωπος και να υπάρξει κατάλληλη περιβαλλοντική εκπαίδευση. Το δίκαιο του περιβάλλοντος και κυρίως η εφαρμογή του, θα παίξει ιδιαίτερα ουσιαστικό ρόλο.

2. Ερώτηση από το ακροατήριο

Η Οικοθεολογία συμφωνεί και επαυξάνει με τον καθαρό έναστρο ουρανό! Όμως κατά πόσον η μείωση του εκπεμπόμενου φωτός δε θα συντελέσει στις εποχές που ζούμε σε αύξηση της εγκληματικότητας μια και δεν υπάρχει επαρκή αστυνόμευση? Μία λάμπα του Δήμου σβήνει και φοβάσαι να περάσεις από ένα μικρό δρόμο, ειδικά χειμώνα και ειδικότερα στην Μυτιλήνη και σε άλλα μέρη με πλήθος μεταναστών σε κάθε γωνιά..

Απάντηση από την [κ. Μ. Μεταξά](#)

Πολύ «φως» δεν σημαίνει «σωστό» φως, το αντίθετο μάλιστα. Σε γενικές γραμμές ο εξωτερικός φωτισμός δεν χρειάζεται να είναι έντονος για είναι αποτελεσματικός. Το συνολικό οπτικό αποτέλεσμα θα πρέπει να αποφεύγει ενοχλητικές λάμπες και έντονες σκιές που δεν ευνοούν την ασφάλεια, που είναι μία από τις βασικές παραμέτρους του εξωτερικού φωτισμού. Καλό είναι να διατηρείται μια ομοιομορφία φωτισμού, ώστε να μην παρενοχλείται η ασφαλής κίνηση και προσανατολισμός των ανθρώπων στο νυκτερινό τοπίο.